

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 27. júna 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálna politika – Rámcová dohoda o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP – Doložky 2 a 4 – Zásada zákazu diskriminácie – Rovnosť zaobchádzania v zamestnaní a povolani – Honorárni sudcovia a riadni sudcovia – Doložka 5 – Opatrenia, ktoré majú sankcionovať zneužívanie zmlúv na dobu určitú – Smernica 2003/88/ES – Článok 7 – Platená dovolenka za kalendárny rok“

Vo veci C-41/23 Peigliⁱ,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) z 26. januára 2023 a doručený Súdnemu dvoru v ten istý deň, ktorý súvisí s konaním:

AV,

BT,

CV,

DW

proti

Ministero della Giustizia,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory T. von Danwitz, predseda prvej komory vykonávajúci funkciu sudcu šiestej komory A. Arabadjiev (spravodajca) a sudkyňa I. Ziemele,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: taliančina.

ⁱ Názov tejto veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- AV, BT, CV a DW, v zastúpení: G. Graziani a C. Ingrassia, avvocati,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci E. De Bonis a F. Scalfani, avvocati dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: D. Recchia a F. van Schaik, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (Ú. v. EÚ L 299, 2003, s. 9; Mim. vyd. 05/004, s. 381), ako aj doložiek 4 a 5 rámcovej dohody o práci na dobu určitú uzavretej 18. marca 1999 (ďalej len „rámcová dohoda“), ktorá je uvedená v prílohe smernice Rady 1999/70/ES z 28. júna 1999 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP (Ú. v. ES L 175, 1999, s. 43; Mim. vyd. 05/003, s. 368).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi AV, BT, CV a DW, honorárnymi sudcami, a Ministero della Giustizia (Ministerstvo spravodlivosti, Taliansko) vo veci návrhu týchto sudcov, aby sa s nimi z ekonomického a právneho hľadiska zaobchádzalo rovnako ako s riadnymi sudcami.

Právny rámec

Právo Únie

Rámcová dohoda

- 3 Doložka 2 bod 1 rámcovej dohody, nazvaná „Pôsobnosť“, stanovuje:
„1. Táto dohoda sa vzťahuje na pracovníkov na dobu určitú, ktorí majú uzavretú pracovnú zmluvu alebo pracovnoprávny vzťah podľa zákona, kolektívnych dohôd alebo spôsobu, ktorý je zaužívaný v jednotlivých členských štátoch.“
- 4 Doložka 4 rámcovej dohody s názvom „Zásada nediskriminácie“ stanovuje:
„1. Pokiaľ ide o pracovnoprávne podmienky, pracovníci na dobu určitú nesmú byť voči porovnateľným stálým pracovníkom znevýhodňovaní len preto, že majú uzavretú pracovnú zmluvu alebo pracovnoprávny vzťah na dobu určitú, pokiaľ na odlišné zaobchádzanie neexistujú objektívne dôvody.“

2. V prípade potreby sa uplatňuje zásada *pro rata temporis*.

...“

- 5 Doložka 5 rámcovej dohody, nazvaná „Opatrenia proti nezákonnému konaniu [proti zneužívaniu – *neoficiálny preklad*]“, znie takto:

„1. V úsilí zabrániť nezákonnému konaniu [zneužívaniu – *neoficiálny preklad*], ku ktorému dochádza pri opakovanom uzatváraní pracovných zmlúv alebo pracovnoprávnych vzťahov na dobu určitú, členské štáty po porade so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi právom, kolektívnymi dohodami alebo zaužívanými postupmi a/alebo sociálni partneri sú v prípade, že neexistujú ekvivalentné zákonné opatrenia na zamedzenie nezákonného konania [zneužívania – *neoficiálny preklad*], prijmú spôsobom, ktorý zohľadňuje potreby príslušných rezortov alebo kategórií pracovníkov, jedno alebo viacero z týchto opatrení:

- a) na základe objektívnych dôvodov predĺžiť platnosť [určia objektívne dôvody vedúce k opodstatnenému predĺženiu platnosti – *neoficiálny preklad*] takýchto pracovných zmlúv alebo pracovnoprávnych vzťahov;
- b) určí[a] maximálne prípustné celkové obdobie platnosti opakovane uzatvorených pracovných zmlúv alebo pracovnoprávnych vzťahov na dobu určitú;
- c) určí[a], koľkokrát možno platnosť takýchto pracovných zmlúv alebo pracovnoprávnych vzťahov predĺžiť.

2. Členské štáty po porade so sociálnymi partnermi a/alebo sociálni partneri prípadne určia, za akých podmienok sú považované za pracovné zmluvy alebo pracovnoprávne vzťahy na dobu určitú [za]:

- a) „opakovane uzatvorené“;
- b) pracovné zmluvy alebo pracovnoprávne vzťahy na dobu neurčitú.“

Smernica 2003/88

- 6 Článok 7 smernice 2003/88, ktorý má názov „Ročná dovolenka [Dovolenka za kalendárny rok – *neoficiálny preklad*]“, stanovuje:

„1. Členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia zabezpečujúce, že každý pracovník bude mať nárok na platenú [dovolenku za kalendárny rok] v trvaní najmenej štyroch týždňov v súlade s podmienkami pre vznik nároku a pre poskytnutie takej dovolenky, ustanovenými vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.

2. Namiesto minimálnej doby ročnej platenej dovolenky nemôže byť vyplatená peňažná náhrada, s výnimkou prípadov skončenia pracovného pomeru.“

Talianske právo

- 7 Článok 106 Ústavy znie:

„Sudcovia sa vymenúvajú na základe výsledkov výberového konania.

Zákon o organizácii súdnictva môže pripustiť vymenovanie honorárnych sudcov aj na základe zvolenia, a to pre všetky úlohy, ktorými sa poverujú samosudcovia.

...“

- 8 Regio decreto n. 12 – Ordinamento giudiziario (kráľovský dekrét č. 12 o súdnom systéme) z 30. januára 1941 (GURI č. 28 zo 4. februára 1941) v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej (ďalej len „kráľovský dekrét č. 12“) vo svojom článku 4 ods. 1 a 2 stanovoval:

„1. Sudcovský stav sa skladá z justičných čakateľov [sudcov stážistov], sudcov všetkých súdov, ako aj prokurátorov.

2. Do sudcovského stavu patria ako honorárni sudcovia: zmierovací sudcovia, zástupcovia zmierovacích sudcov, honorárni sudcovia, zástupcovia prokurátorov, znalci všeobecného súdu a sekcie odvolacieho súdu pre mladistvých a okrem toho prísediaci kasačného súdu a znalci v oblasti pracovného súdnictva vykonávajúci svoje sudcovské funkcie.“

- 9 Článok 42a tohto dekrétu stanovoval, že „honorárni sudcovia môžu byť pridelení na riadny súd“.

- 10 Podľa článku 42b tohto dekrétu:

„Honorárni sudcovia súdu sú menovaní dekrétom ministra spravodlivosti v súlade s rozhodnutím Najvyššej súdnej rady na návrh miestne príslušnej súdnej rady v zložení stanovenom v článku 4 ods. 1 [legge n. 374 – Istituzione del giudice di pace (zákon č. 374 o ustanovení zmierovacieho sudcu) z 21. novembra 1991 (GURI č. 278 z 27. novembra 1991)]“.

- 11 Článok 42d kráľovského dekrétu č. 12 stanovoval, že „honorárni sudcovia sa menujú na obdobie troch rokov“ a že „vymenovanie do tejto funkcie môže byť potvrdené len raz“. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že súbor ustanovení prijatých od roku 2005 zaviedol výnimky z možnosti potvrdiť vymenovanie honorárnych sudcov len raz.

- 12 Článok 42e tohto dekrétu stanovoval:

„Honorárny sudca súdu ukončí výkon svojej funkcie:

a) keď dosiahne vek 72 rokov;

b) uplynutím obdobia, na ktoré bol vymenovaný alebo na ktoré bolo jeho vymenovanie potvrdené;

...“

- 13 Článok 42f tohto dekrétu stanovoval:

„Honorárny sudca súdu je povinný *mutatis mutandis* dodržiavať povinnosti stanovené pre riadnych sudcov. Honorárny sudca sa môže domáhať len náhrad a iných nárokov výslovne priznaných zákonom, pokiaľ ide konkrétne o honorárny služobný vzťah.“

14 Článok 43a tohto dekrétu stanovoval:

„Riadni a honorárni sudcovia vykonávajú na riadnom súde prácu sudcu, ktorú im zveril predseda súdu alebo, ak sa súd skladá z komôr, predseda alebo iný sudca, ktorý predsedá komore.

Honorárni sudcovia môžu viesť pojednávanie len prípade neprítomnosti alebo nedostatku riadnych sudcov.

V súvislosti s postupom prideľovania vecí uvedenom v prvom odseku sa uplatní kritérium, že honorárnym sudcom sa nepridelí:

- a) v občianskoprávnom konaní prejednávanie zabezpečovacích žalôb a žalôb na ochranu vlastníckeho práva s výnimkou návrhov predložených v rámci hlavného konania alebo konania o petitórnom nároku na ochranu vlastníctva;
- b) v trestnoprávnom konaní funkcia sudcu povereného vyšetrovaním trestného činu a sudcu v prípravnom konaní, ani funkcie v iných konaniach, ako sú konania stanovené v článku 550 Trestného poriadku.“

15 Článok 71 kráľovského dekrétu č. 12 stanovoval:

„Honorárni sudcovia môžu byť pridelení na úrady prokuratúry na všeobecných súdoch v postavení zástupcov prokurátorov na účely výkonu funkcií uvedených v článku 72 a iných funkcií, ktoré im boli osobitne pridelené zákonom.

Honorárni zástupcovia prokurátorov sa vymenúvajú rovnakým spôsobom, aký sa uplatňuje na honorárnych sudcov. Uplatňujú sa na nich ustanovenia článkov 42b, 42c, 42d a 42f.“

16 Článok 72 tohto dekrétu stanovoval:

„V konaniach, v ktorých súd rozhoduje prostredníctvom samosudcu, možno činnosť prokuratúry vykonávať na základe výslovného poverenia prokurátora pri všeobecnom súde:

- a) na pojednávaní, prostredníctvom justičných čakateľov, honorárnych zástupcov prokurátorov pridelených k príslušnému útvaru, zamestnancov, ktorí sú najviac dva roky na dôchodku a ktorí pracovali ako príslušníci justičnej polície počas predchádzajúcich piatich rokov, alebo študentov právnických fakúlt zapísaných do druhého ročníka dvojročnej špecializovanej školy pre právnické povolania uvedenej v článku 16 [decreto legislativo n. 398 – Modifica alla disciplina del Concorso per uditore giudiziario e norme sulle scuole di specializzazione per le professioni legali, a norma dell'articolo 17, commi 113 e 114, della legge 15 maggio 1997, n. 127 (legislatívny dekrét č. 398 o zmene pravidiel výberového konania pre justičných čakateľov a pravidiel špecializovaných škôl pre právnické profesie podľa článku 17 ods. 113 a 114 zákona č. 127) z 15. mája 1997 (GURI č. 269 z 18. novembra 1997)];
- b) na pojednávaní na potvrdenie zatknutia alebo zadržania prostredníctvom justičných čakateľov, ktorí absolvovali minimálne šesťmesačnú stáž, a len na účely potvrdenia zatknutia pred priamym predvolaním prostredníctvom honorárnych zástupcov prokurátorov pridelených k príslušnému útvaru najmenej šesť mesiacov;

- c) na návrh na vydanie trestného rozkazu podľa článku 459 ods. 1 a článku 565 Trestného poriadku prostredníctvom honorárnych zástupcov prokurátorov pridelených k príslušnému útvaru;
- d) v konaniach vedených v senáte uvedených v článku 127 Trestného poriadku, s výhradou ustanovení písmena b), v konaniach o výkone rozhodnutia na účely intervencií uvedených v článku 655 ods. 2 tohto zákona a v konaniach o námietkach proti uzneseniu prokuratúry o úhrade odmien znalcov, technických poradcov a prekladateľov podľa článku 11 [legge n. 319 – Compensi spettanti ai periti, ai consulenti tecnici, interpreti e traduttori per le operazioni eseguite a richiesta dell'autorità giudiziaria (zákon č. 319 o odmeňovaní znalcov, technických konzultantov, tlmočníkov a prekladateľov za úkony vykonávané na žiadosť justičného orgánu) z 8. júla 1980 (GURI č. 192 z 15. júla 1980) prostredníctvom honorárnych zástupcov prokurátora pridelených k príslušnému útvaru;
- e) v občianskoprávných konaniach prostredníctvom justičných čakateľov, honorárnych zástupcov prokurátorov pridelených k príslušnému útvaru alebo absolventov v oblasti práva podľa písm. a).

V trestných veciach sa uplatňuje aj kritérium, ktoré spočíva v tom, že prokuratúra nedeleguje funkcie prokuratúry, pokiaľ ide o konania týkajúce sa iných trestných činov, ako sú tie, pre ktoré sa vedú trestné stíhania v súlade s ustanoveniami článku 550 Trestného poriadku.“

- 17 Prostredníctvom Decreto legislativo n. 116 – Riforma organica della magistratura onoraria e altre disposizioni sui giudici di pace, nonché disciplina transitoria relativa ai magistrati onorari in servizio, a norma della legge 28 aprile 2016, n. 57 (legislatívny dekrét č. 116 o organickej reforme funkcie honorárneho sudcu a ďalších ustanoveniach týkajúcich sa zmierovacích sudcov, ako aj o prechodnom režime uplatniteľnom na honorárnych sudcov, ktorým sa vykonáva zákon č. 57 z 28. apríla 2016) z 13. júla 2017 (GURI č. 177 z 31. júla 2017, s. 1, ďalej len „legislatívny dekrét č. 116“) taliansky zákonodarca zrušil ustanovenia kráľovského dekrétu č. 12 uvedené v bodoch 8 až 16 tohto rozsudku.
- 18 Článok 29 legislatívneho dekrétu č. 116 zmeneného prostredníctvom legge n. 234 – Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2022 e bilancio pluriennale per il triennio 2022 – 2024 (zákon č. 234 o štátnom rozpočte na rozpočtový rok 2022 a viacročný rozpočet na roky 2022 – 2024) z 30. decembra 2021 (GURI č. 310 z 31. decembra 2021, s. 1) stanovuje:

„1. Honorárni sudcovia, ktorí sú v služobnom pomere v okamihu nadobudnutia účinnosti tohto dekrétu, môžu byť na základe žiadosti v tomto služobnom pomere potvrdení do dosiahnutia veku 70 rokov.

2. Honorárni sudcovia, ktorí sú v služobnom pomere v okamihu nadobudnutia účinnosti tohto dekrétu a ktorých funkcia nebude potvrdená, pretože nepodali žiadosť alebo neuspeli v hodnotiacom konaní podľa odseku 3, majú s výhradou možnosti odmietnutia nárok na náhradu vo výške 2500 eur pred zdanením za každý rok služby, v ktorom sa zúčastňovali na pojednávaniach aspoň 80 dní, a 1500 eur pred zdanením za každý rok služby, v ktorom sa zúčastňovali na pojednávaniach menej ako 80 dní, a v každom prípade najviac 50 000 eur pred zdanením. Doba služobného pomeru presahujúca šesť mesiacov sa na účely výpočtu odmeny splatnej za predchádzajúce obdobie považuje za jeden rok. Prijatie odmeny má za následok vzdanie sa všetkých ďalších nárokov akejkoľvek povahy vyplývajúcich z predchádzajúceho honorárneho služobného pomeru.

3. Na účely potvrdenia uvedeného v odseku 1 Najvyššia súdna rada rozhodnutím zorganizuje tri samostatné hodnotiace postupy, ktoré sa budú konať každoročne počas trojročného obdobia 2022 – 2024. Tieto postupy sa týkajú honorárnych sudcov, ktorí ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto dekrétu ukončili:

- a) viac ako 16 rokov služby;
- b) 12 až 16 rokov služby;
- c) menej ako 12 rokov služby.

...

5. Žiadosť o účasť na hodnotiacom konaní podľa odseku 3 má za následok vzdanie sa všetkých ďalších nárokov akejkoľvek povahy vyplývajúcich z predchádzajúceho honorárneho služobného pomeru bez toho, aby bol dotknutý nárok na náhradu uvedený v odseku 2 v prípade, že nedôjde k potvrdeniu služobného pomeru.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 19 AV, BT, CV a DW sú talianski honorárni sudcovia. Túto kategóriu sudcov tvoria právnici, ktorí vykonávajú súdne funkcie mimo svojej hlavnej pracovnej činnosti na teoreticky obmedzené obdobie a nie sú členmi sudcovského stavu. Žalobcovia vo veci samej vykonávajú konkrétne funkcie *procuratore onorario aggiunto* (honorárny zástupca prokurátora) a *giudice onorario* (honorárny sudca).
- 20 Po tom, čo boli žalobcovia vo funkcii už viac ako 16 rokov, sa žalobou z 23. marca 2016 obrátili na Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko), ktorý je prvostupňovým súdom v rámci konania vo veci samej, pričom okrem iného žiadali, aby sa s nimi z ekonomického a právneho hľadiska zaobchádzalo rovnako ako s riadnymi sudcami.
- 21 Vzhľadom na to, že táto žaloba bola zamietnutá rozsudkom uvedeného súdu z 1. septembra 2021, žalobcovia vo veci samej podali proti tomuto rozsudku odvolanie na Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko), ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 22 Vnútroštátny súd na jednej strane uvádza, že režim uplatniteľný na riadnych sudcov nemožno automaticky uplatniť na honorárnych sudcov z dôvodu rozdielov vyplývajúcich z relevantných ustanovení kráľovského dekrétu č. 12, ktoré charakterizujú funkcie, pracovné podmienky, ako aj druh vzťahu medzi týmito sudcami a verejnou správou.
- 23 Situácia honorárnych sudcov sa líši od situácie riadnych sudcov konkrétne vo viacerých podstatných aspektoch, a to v spôsobe ich prijímania do zamestnania, v tom, že ich súdna činnosť nemá výlučnú a nepretržitú povahu, v režime nezlučiteľnosti činností, trvaní pracovnoprávneho vzťahu, obmedzení ich súdnej činnosti, režime odmeňovania a sociálneho zabezpečenia, ako aj v povahe ich vzťahu s verejnou správou.

- 24 Vnútroštátny súd však zároveň uvádza, že honorárni sudcovia vykonávajú skutočné a konkrétne činnosti, ktoré nie sú čisto okrajové ani vedľajšie, za ktoré poberajú náhrady, ktoré majú povahu odmeny, takže podľa judikatúry Súdneho dvora patria pod pojem „pracovník na dobu určitú“ v zmysle doložky 2 bodu 1 rámcovej dohody.
- 25 V tejto súvislosti tento súd vyjadruje pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť režimu uplatniteľného na honorárnych sudcov, o ktorý ide vo veci samej, s právom Únie, keďže po prvé tento režim zbavuje týchto sudcov možnosti využiť právo na platenú dovolenku, ako aj akejkolvek formy sociálnej ochrany.
- 26 Po druhé sa tento súd pýta na zlučiteľnosť tohto režimu s právom Únie, keďže rôzne vnútroštátne legislatívne akty odchyľujúce sa od článku 42d kráľovského dekrétu č. 12 umožnili vykonať postupné predlžovanie pracovného pomeru honorárnych sudcov, a teda predĺženie trvania ich pracovného pomeru. Konkrétne sa pýta, či dôvody uvádzané talianskym zákonodarcom na odôvodnenie opakovaného predlžovania pracovnoprávných vzťahov týchto sudcov, a to najmä potrebu počkať na štrukturálnu reformu honorárneho súdnictva a súbežné zabezpečenie kontinuity výkonu spravodlivosti, možno kvalifikovať ako objektívne dôvody v zmysle doložky 5 bodu 1 písm. a) rámcovej dohody. V tomto kontexte sa vnútroštátny súd pýta aj na to, či je vhodné zohľadniť kompenzačné účinky, ktoré dotknutým osobám priniesli výnimky z pravidla stanoveného v článku 42d kráľovského dekrétu č. 12, keďže v dôsledku týchto výnimiek sa honorárnym sudcom takmer automaticky predlžoval mandát.
- 27 Za týchto podmienok Consiglio di Stato (Štátna rada) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Majú sa článok 7 smernice 2003/88 a doložka 4 rámcovej dohody ... vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá honorárnym sudcom a honorárnym zastupujúcim prokurátorom nepriznáva nárok na vyplatenie náhrady počas obdobia súdnych prázdnin, keď je činnosť súdu pozastavená, ani nárok na sociálne zabezpečenie a povinné poistenie pre prípad úrazov a chorôb z povolania?
2. Má sa ustanovenie 5 rámcovej dohody ... vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej možno pracovný pomer honorárnych sudcov na dobu určitú, ktorý možno kvalifikovať ako služobný pomer a nie ako stály štátnozamestnanecký pomer, v prípade ktorého je stanovený režim založený na prvom vymenovaní a jeho jedinom následnom potvrdení, viackrát predĺžiť prostredníctvom právneho predpisu nižšej právnej sily pri neexistencii účinných a odrádzajúcich sankcií a nemožnosti zmeny týchto vzťahov na zamestnanie na dobu neurčitú vo verejnej správe v takej faktickej situácii, ktorá mohla mať kompenzačné priaznivé účinky v právnej sfére príjemcov, ktorým funkcia bola v podstate predĺžená automaticky na ďalšie časové obdobie?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

- 28 Podľa talianskej vlády sú prejudiciálne otázky neprípustné.

- 29 Pokiaľ ide o prvú otázku, táto vláda zdôrazňuje, že Consiglio di Stato (Štátna rada) v návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že rozdielne zaobchádzanie s riadnymi sudcami a honorárnymi sudcami, pokiaľ ide o právo na platenú dovolenku a právo na sociálne zabezpečenie a povinné poistenie pre prípad úrazov a chorôb z povolania, bolo odstránené po nadobudnutí účinnosti legislatívneho dekrétu č. 116 a že je možné, že podmienky analogického uplatnenia tohto legislatívneho dekrétu na vzťahy, ktoré sú predmetom žaloby vo veci samej, sú splnené.
- 30 Pred podaním návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor mal teda tento súd podrobnejšie analyzovať možnosť analogicky uplatniť legislatívny dekrét č. 116 v rámci sporu vo veci samej. Len odkaz na túto možnú uplatniteľnosť totiž neumožňuje pochopiť súvislosť, ktorá podľa uvedeného súdu existuje medzi uvádzanými ustanoveniami práva Únie a relevantnými ustanoveniami talianskeho práva.
- 31 Pokiaľ ide o druhú otázku, talianska vláda usudzuje, že pred predložením tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania Súdnemu dvoru mal vnútroštátny súd zohľadniť stabilizáciu pracovného pomeru honorárnych sudcov v dôsledku zmeny článku 29 legislatívneho dekrétu č. 116. Táto stabilizácia uviedla taliansku právnu úpravu týkajúcu sa honorárnych sudcov do súladu s doložkami 4 a 5 rámcovej dohody, z čoho vyplýva, že druhá otázka má hypotetickú povahu.
- 32 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že prináleží len vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí niesť zodpovednosť za prijaté súdne rozhodnutie, aby s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci posúdil nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré predkladá Súdnemu dvoru a vo vzťahu ku ktorým platí domnienka relevantnosti. Pokiaľ sa teda položená otázka týka výkladu alebo platnosti právneho predpisu Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť, okrem prípadu, ak je zjavné, že požadovaný výklad nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na túto otázku (rozsudok z 27. apríla 2023, AxFina Hungary, C-705/21, EU:C:2023:352, bod 27).
- 33 Okrem toho v rámci konania upraveného v článku 267 ZFEÚ, vychádzajúceho z jasného rozdelenia úloh medzi vnútroštátne súdy a Súdny dvor, jedine vnútroštátny súd je oprávnený vykladať a uplatňovať ustanovenia vnútroštátneho práva, zatiaľ čo Súdny dvor je oprávnený len rozhodnúť o výklade alebo platnosti textu Únie na základe skutočností, ktoré mu uviedol vnútroštátny súd (rozsudok z 27. apríla 2023, AxFina Hungary, C-705/21, EU:C:2023:352, bod 28).
- 34 V prejednávanej veci treba konštatovať, že vnútroštátny súd jasne opísal skutkový a právny kontext, do ktorého patria prejudiciálne otázky, v rámci sporu, ktorý sa nezdá byť hypotetický ani fiktívny. Okrem toho výslovne uviedol, že legislatívny dekrét č. 116 sa neuplatňoval *ratione temporis* na spor vo veci samej.
- 35 Okrem toho v súlade s judikatúrou uvedenou v bodoch 32 a 33 tohto rozsudku Súdnemu dvoru neprináleží rozhodnúť, či vnútroštátny súd, ktorý uviedol skutkové a právne okolnosti potrebné na užitočnú odpoveď na prejudiciálne otázky, mal predtým, ako sa obrátil na Súdny dvor s týmto návrhom na začatie prejudiciálneho konania, vykonať podrobnejšiu analýzu vnútroštátneho právneho rámca, ktorý vymedzil na vlastnú zodpovednosť.
- 36 Z toho vyplýva, že prejudiciálne otázky sú prípustné.

O veci samej

O prvej otázke

- 37 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 7 smernice 2003/88 a doložka 4 rámcovej dohody majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na rozdiel od toho, čo stanovuje pre riadnych sudcov, vylučuje pre honorárnych sudcov, ktorí sa nachádzajú v podobnej situácii, akýkoľvek nárok na vyplatenie náhrady počas obdobia dovolení, keď sú súdne činnosti pozastavené, ako aj nárok na sociálne zabezpečenie a povinné poistenie pre prípad úrazov a chorôb z povolania.
- 38 Treba pripomenúť, že pokiaľ ide o pracovnoprávne podmienky, doložka 4 bod 1 rámcovej dohody o práci na dobu určitú stanovuje zákaz znevýhodňovania pracovníkov v pracovnom pomere na dobu určitú voči porovnateľným pracovníkom v pracovnom pomere na dobu neurčitú len z dôvodu, že vykonávajú činnosť na dobu určitú, pokiaľ na odlišné zaobchádzanie neexistujú objektívne dôvody [rozsudok zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov), C-236/20, EU:C:2022:263, bod 32].
- 39 V prvom rade treba uviesť, že Súdny dvor už rozhodol, že pojem „pracovník na dobu určitú“ uvedený v doložke 2 bode 1 rámcovej dohody sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na zmierovacieho sudcu, ktorý je vymenovaný na obmedzené obdobie a v rámci svojej funkcie vykonáva skutočné a konkrétne služby, ktoré nie sú čisto okrajové ani vedľajšie a za ktoré poberá náhrady, ktoré majú povahu odmeny [rozsudok zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov), C-236/20, EU:C:2022:263, bod 30].
- 40 Keďže z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že zmierovací sudcovia sú „honorárnymi“ sudcami, ktorí sú súčasťou talianskeho sudcovského stavu, táto judikatúra sa môže uplatniť aj na sudcov dotknutých vo veci samej. Takíto sudcovia tak v zásade môžu patriť pod pojem „pracovník na dobu určitú“ uvedený v doložke 2 bode 1 rámcovej dohody pod podmienkou, že vykonávajú skutočné a konkrétne úlohy, ktoré nie sú čisto okrajové ani vedľajšie a za ktoré poberajú náhrady, ktoré majú povahu odmeny, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 41 V druhom rade, pokiaľ ide o pojem „pracovnoprávne podmienky“ uvedený v doložke 4 tejto rámcovej dohody, Súdny dvor už rozhodol, že tieto podmienky zahŕňajú podmienky týkajúce sa odmeňovania, ako aj dôchodkového zabezpečenia, ktoré závisia od pracovnoprávneho vzťahu, s výnimkou podmienok týkajúcich sa dôchodkového zabezpečenia vyplývajúceho zo zákonného systému sociálneho zabezpečenia. Súdny dvor opakovane rozhodol, že rozhodujúcim kritériom na určenie, či sa na opatrenie uplatňuje tento pojem, je práve kritérium zamestnania, teda pracovnoprávneho vzťahu založeného medzi pracovníkom a jeho zamestnávateľom [pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. decembra 2017, Vega González, C-158/16, EU:C:2017:1014, bod 30, a zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov), C-236/20, EU:C:2022:263, bod 36].
- 42 V dôsledku toho systém sociálneho zabezpečenia a povinného poistenia pokrývajúci pracovné úrazy a choroby z povolania, akým je systém uplatňovaný na riadnych sudcov, pokiaľ závisí od pracovnoprávneho pomeru týchto sudcov, môže patriť pod pojem „pracovnoprávne podmienky“ v zmysle doložky 4 rámcovej dohody, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

- 43 Okrem toho, pokiaľ ide o vyplatenie náhrady počas dovolenky v prípade prerušenia súdnej činnosti, na ktorú majú nárok riadni sudcovia, treba pripomenúť, že „pracovnoprávne podmienky“ uvedené v doložke 4 tejto rámcovej dohody zahŕňajú právo na platenú dovolenku za kalendárny rok [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov) (C-236/20, EU:C:2022:263, bod 38)].
- 44 V treťom rade je nutné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zásada zákazu diskriminácie, ktorej osobitným vyjadrením je doložka 4 bod 1 rámcovej dohody, vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne a rozdielne situácie neposudzovali rovnako, pokiaľ na takéto posudzovanie neexistujú objektívne dôvody (rozsudok zo 16. júla 2020, Governo della Repubblica italiana (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov), C-658/18, EU:C:2020:572, bod 141).
- 45 Na posúdenie toho, či dotknuté osoby vykonávajú rovnakú alebo podobnú prácu v zmysle rámcovej dohody, treba v súlade s doložkou 3 bodom 2 a doložkou 4 bodom 1 tejto rámcovej dohody preskúmať, či vzhľadom na všetky okolnosti, akými sú povaha práce, podmienky vzdelávania a pracovnoprávne podmienky, možno tieto osoby považovať za nachádzajúce sa v porovnateľnej situácii (rozsudok zo 16. júla 2020, Governo della Repubblica italiana (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov), C-658/18, EU:C:2020:572, bod 143).
- 46 V prejednávanej veci vnútroštátny súd na jednej strane poukazuje na celý rad rozdielov medzi právnymi a ekonomickými režimami uplatniteľnými na dotknutých sudcov a prokurátorov a zdôrazňuje najmä spôsoby vymenovania honorárnych sudcov, teoreticky dočasnú dĺžku ich pracovnoprávneho vzťahu, druh vecí, ktoré sú títo sudcovia oprávnení vybavovať, ako aj ich osobitnú odmenu.
- 47 Na druhej strane z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že honorárni sudcovia a riadni sudcovia majú rovnaké povinnosti a zodpovednosť a podliehajú rovnakým kontrolám. Okrem toho je nesporné, že honorárni sudcovia vykonávajú súdnu činnosť.
- 48 Za týchto podmienok prináleží vnútroštátnemu súdu, ktorý má ako jediný právomoc posúdiť skutkový stav, aby určil, či sa honorárni sudcovia, akými sú žalobcovia vo veci samej, nachádzajú v situácii porovnateľnej so situáciou riadnych sudcov [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Governo della Repubblica italiana (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov) C-658/18, EU:C:2020:572, bod 148 a citovanú judikatúru].
- 49 V tejto súvislosti treba uviesť, že rozdielne zaobchádzanie medzi riadnymi sudcami a honorárnymi sudcami, na ktoré poukazujú žalobcovia vo veci samej, spočíva v tom, že v porovnaní s riadnymi sudcami, ktorí vykonávajú funkcie porovnateľné s funkciami honorárnych sudcov, by poslední uvedení sudcovia boli zbavení tak akejkolvek náhrady počas obdobia dovolení, keď je súdna činnosť pozastavená, ako aj nároku na sociálne zabezpečenie a povinné poistenie.
- 50 Ak sa preukáže, že honorárni sudcovia, akými sú žalobcovia vo veci samej, sa nachádzajú v situácii porovnateľnej so situáciou riadnych sudcov, treba overiť, či existujú objektívne dôvody odôvodňujúce takéto rozdielne zaobchádzanie.
- 51 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry musí byť konštatované rozdielne zaobchádzanie odôvodnené existenciou presných a konkrétnych skutočností charakterizujúcich dané pracovnoprávne podmienky, v osobitnom kontexte, do ktorého takéto zaobchádzanie patrí, a na základe objektívnych a transparentných kritérií, a to na účely overenia, či táto nerovnosť

zodpovedá skutočnej potrebe, či je spôsobilá dosiahnuť sledovaný cieľ a či je na tento účel nevyhnutná. Uvedené skutočnosti môžu vyplývať najmä z osobitnej povahy úloh, na ktorých plnenie boli uzavreté zmluvy na dobu určitú, a z charakteristických vlastností vnútorne spätých s týmito úlohami, prípadne zo sledovania legitímneho cieľa sociálnej politiky členského štátu [rozsudok zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov), C-236/20, EU:C:2022:263, bod 41 a citovaná judikatúra].

- 52 Z judikatúry Súdneho dvora po prvé vyplýva, že ciele sledované talianskym zákonodarcom, ktoré spočívajú vo vyjadrení rozdielov vo výkone povolania medzi honorárnym sudcom a riadnym sudcom, možno považovať za „objektívny dôvod“ v zmysle doložky 4 bodov 1 a/alebo 4 rámcovej dohody, pokiaľ zodpovedajú skutočnej potrebe, sú spôsobilé dosiahnuť sledovaný cieľ a sú nevyhnutné na tento účel. Po druhé Súdny dvor konštatoval, že rozdiely v postupoch prijímania honorárnych sudcov a riadnych sudcov do zamestnania, a najmä osobitná dôležitosť, ktorú vnútroštátny právny poriadok a konkrétne článok 106 prvý odsek Ústavy priznáva výberovým konaniam osobitne vytvoreným na účely prijímania riadnych sudcov, zrejme poukazujú na osobitnú povahu úloh, za ktoré musia riadni sudcovia niesť zodpovednosť, a odlišnú úroveň kvalifikácie požadovanej na účely plnenia týchto úloh [pozri analogicky rozsudok zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov) (C-236/20, EU:C:2022:263, body 45 a 46)].
- 53 Za týchto okolností existencia pôvodného výberového konania špeciálne koncipovaného pre riadnych sudcov na účely prístupu k povolaniu sudcu, ktoré sa netýka vymenovania honorárnych sudcov, umožňuje vylúčiť týchto sudcov z požívania práv riadnych sudcov v celom rozsahu [pozri analogicky rozsudok zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov) (C-236/20, EU:C:2022:263, bod 47)].
- 54 Hoci určité rozdiely v zaobchádzaní môžu byť odôvodnené rozdielmi v požadovanej kvalifikácii a povahou úloh, za ktoré musia niesť riadni sudcovia zodpovednosť, vylúčenie akéhokoľvek nároku na dovolenku, ako aj akejkolvek formy sociálnoprávnej ochrany a podpory pre honorárnych sudcov nemožno vzhľadom na doložku 4 rámcovej dohody pripustiť [pozri analogicky rozsudok zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov) (C-236/20, EU:C:2022:263, bod 53)].
- 55 Pokiaľ ide konkrétne o nárok na dovolenku, treba pripomenúť, že podľa článku 7 ods. 1 smernice 2003/88 „členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia zabezpečujúce, že každý pracovník bude mať nárok na platenú [dovolenku za kalendárny rok] v trvaní najmenej štyroch týždňov“.
- 56 Zo znenia smernice 2003/88 a z judikatúry Súdneho dvora navyše vyplýva, že hoci členským štátom prináleží definovať podmienky výkonu a uplatňovania práva na platenú dovolenku za kalendárny rok, nemôžu stanoviť nijakú podmienku na samotný vznik uvedeného práva, ktoré vyplýva priamo z tejto smernice [rozsudok zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov), C-236/20, EU:C:2022:263, bod 50, ako aj citovaná judikatúra].
- 57 Navyše treba pripomenúť, že v súlade s doložkou 4 bodom 2 rámcovej dohody tam, kde to bude možné, bude platiť zásada *pro rata temporis*.
- 58 Za týchto podmienok sa nezdá, že by rozdielne zaobchádzanie, o ktoré ide v bode 49 tohto rozsudku, zodpovedalo skutočnej potrebe, bolo vhodné na dosiahnutie sledovaného cieľa a bolo nevyhnutné na tento účel, čo však má overiť vnútroštátny súd.

- 59 Vzhľadom na všetky tieto úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 7 smernice 2003/88 a doložka 4 rámcovej dohody sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na rozdiel od toho, čo stanovuje pre riadnych sudcov, vylučuje pre honorárnych sudcov, ktorí sa nachádzajú v podobnej situácii, akýkoľvek nárok na vyplatenie náhrady počas obdobia dovolení, keď sú súdne činnosti pozastavené, ako aj nárok na sociálne zabezpečenie a povinné poistenie pre prípad úrazov a chorôb z povolania.

O druhej otázke

- 60 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa doložka 5 rámcovej dohody má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej môže byť pracovný pomer honorárnych sudcov predmetom postupného predlžovania bez toho, aby sa s cieľom obmedziť zneužívanie týchto predlžovaní stanovili účinné a odstrašujúce sankcie alebo zmena pracovného pomeru týchto sudcov na pracovný pomer na dobu neurčitú.
- 61 Doložka 5 bod 1 rámcovej dohody v úsilí predísť zneužívaniu opakovaného uzatvárania pracovných zmlúv alebo zakladania pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú ukladá členským štátom povinnosť účinne a záväzne prijať najmenej jedno z opatrení, ktoré sú v nej uvedené, ak ich vnútroštátne právo neobsahuje rovnocenné zákonné opatrenia. Tri opatrenia vymenované v bode 1 písm. a) až c) tejto doložky sa týkajú objektívnych dôvodov odôvodňujúcich predlžovanie takýchto pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov, maximálne prípustného celkového obdobia platnosti týchto postupných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov a počtu ich obnovení (rozsudok z 26. novembra 2014, Mascolo a i., C-22/13, C-61/13 až C-63/13 a C-418/13, EU:C:2014:2401, bod 74).
- 62 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že hoci členské štáty disponujú mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o opatrenia na predchádzanie zneužívaniu v súvislosti s týmto predlžovaním, nemôžu spochybniť cieľ alebo potrebný účinok rámcovej dohody [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov) (C-236/20, EU:C:2022:263, bod 58)].
- 63 Pokiaľ ide o pojem „objektívne dôvody“ v zmysle článku 5 bodu 1 písm. a) rámcovej dohody, ten sa musí chápať tak, že označuje presné a konkrétne okolnosti charakterizujúce určitú činnosť, a preto môže svojou povahou za týchto osobitných okolností odôvodňovať využívanie opakovane uzatváraných pracovných zmlúv na dobu určitú. Tieto okolnosti môžu vyplývať najmä z osobitného charakteru úloh, na ktorých plnenie boli takéto zmluvy uzatvorené, a z charakteristických vlastností, ktoré sú s nimi spojené, prípadne zo sledovania legitímneho cieľa sociálnej politiky členského štátu (rozsudok z 26. novembra 2014, Mascolo a i., C-22/13, C-61/13 až C-63/13 a C-418/13, EU:C:2014:2401, bod 87).
- 64 V tejto súvislosti predlžovanie zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú v prípadoch, keď v skutočnosti nemajú byť pokryté dočasné, ale naopak, trvalé a dlhodobé potreby zamestnávateľa, nie je odôvodnené v zmysle doložky 5 bodu 1 písm. a) rámcovej dohody. Takéto využívanie pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú je totiž priamo v rozpore s predpokladom, na ktorom sa zakladá táto rámcová dohoda, konkrétne že pracovné zmluvy na dobu neurčitú predstavujú všeobecnú formu pracovnoprávných vzťahov, zatiaľ čo pracovné zmluvy na dobu určitú sú charakteristické pre zamestnania v určitých odvetviach alebo pre určité povolania a činnosti (rozsudok z 26. novembra 2014, Mascolo a i., C-22/13, C-61/13 až C-63/13 a C-418/13, EU:C:2014:2401, bod 100, ako aj citovaná judikatúra).

- 65 Dodržiavanie doložky 5 bodu 1 písm. a) rámcovej dohody vyžaduje, aby sa konkrétne overilo, či opakované predlžovanie pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú má za cieľ len pokrytie dočasných potrieb a či vnútroštátne ustanovenie sa v skutočnosti nepoužíva na uspokojenie trvalých a dlhodobých potrieb zamestnávateľa v personálnej oblasti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. novembra 2014, Mascolo a i., C-22/13, C-61/13 až C-63/13 a C-418/13, EU:C:2014:2401, bod 101, ako aj citovanú judikatúru).
- 66 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že výnimky zavedené talianskou právnou úpravou z pravidla stanoveného v článku 42d kráľovského dekrétu č. 12, podľa ktorého je honorárny sudca vymenovaný na obdobie troch rokov a jeho pracovný pomer môže byť predĺžený len raz, umožňovali pracovný pomer žalobcov vo veci samej viackrát predĺžiť. Okrem toho z informácií, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, nevyplýva, že táto právna úprava stanovila „ekvivalentné zákonné opatrenia“ v zmysle doložky 5 bodu 1 rámcovej dohody, ktorých cieľom je zabrániť zneužívaniu, ku ktorému dochádza pri opakovanom uzatváraní pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú, alebo možnosti zmeniť pracovnoprávny vzťah honorárnych sudcov, akými sú žalobcovia vo veci samej, na pracovnoprávny vzťah na dobu neurčitú.
- 67 Podľa talianskej vlády boli tieto výnimky zavedené ako „objektívne dôvody“ v zmysle doložky 5 bodu 1 písm. a) rámcovej dohody na účely odôvodnenia predlžovania pracovnoprávných vzťahov honorárnych sudcov. Tieto predĺženia boli potrebné, kým nedošlo k štrukturálnej reforme honorárneho súdnictva, ktorá bola prijatá až v roku 2021, s cieľom zabezpečiť kontinuitu výkonu spravodlivosti.
- 68 V tejto súvislosti treba uviesť, že je nesporné, že kontinuita výkonu spravodlivosti môže predstavovať legitímny cieľ, ktorý môže Talianska republika sledovať a ktorý odôvodňuje predlžovanie niektorých pracovnoprávných vzťahov honorárnych sudcov.
- 69 Treba však pripomenúť, že pracovný pomer žalobcov vo veci samej, ktorí nastúpili do služobného pomeru v roku 1995, bol predĺžený niekoľkokrát a že taliansky zákonodarcia prijal mechanizmus umožňujúci stabilizáciu pracovného pomeru honorárnych sudcov až v roku 2021, po revízií legislatívneho dekrétu č. 116.
- 70 Za týchto podmienok sa zdá – s výhradou overenia vnútroštátnym súdom –, že predlžovania pracovných pomerov žalobcov vo veci samej sa zrejme – vzhľadom na ich počet – nevyužívali na pokrytie potrieb, ktoré majú dočasnú povahu, napríklad z dôvodu náhleho a nepredvídateľného nárastu počtu súdnych sporov, ale na pokrytie trvalých a dlhodobých potrieb talianskeho súdneho systému.
- 71 Okrem toho treba pripomenúť, že vzhľadom na neexistenciu akejkoľvek sankcie, ktorá by zabránila zneužívaniu opakovaného uzatvárania pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú a prípadne jeho sankcionovaniu, Súdny dvor v rozsudku zo 7. apríla 2022, Ministero della Giustizia a i. (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov) (C-236/20, EU:C:2022:263), týkajúcom sa právnej úpravy uplatniteľnej na honorárnych sudcov – hoci odlišnej od tej, ktorá vyplýva z kráľovského dekrétu č. 12 –, rozhodol, že ustanovenie doložky 5 bodu 1 rámcovej dohody sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej môže byť pracovný pomer na dobu určitú opakovane predlžovaný najviac trikrát po sebe, vždy na štyri roky, pričom celkové prípustné obdobie jeho platnosti nepresiahne šesťnásť rokov, a ktorá nestanovuje možnosť sankcionovať účinným a odstrašujúcim spôsobom zneužívajúce predlžovanie pracovného pomeru.

- 72 S výhradou posúdenia skutkových okolností vo veci samej, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, preto treba konštatovať, že právna úprava dotknutá vo veci samej nie je odôvodnená „objektívnym dôvodom“ v zmysle doložky 5 bodu 1 písm. a) rámcovej dohody, ktorý by umožňoval zabrániť zneužívaniu vyplývajúceho z opakovaného uzatvárania pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú.
- 73 V tejto súvislosti je irelevantné tvrdenie, podľa ktorého predlžovanie pracovnoprávných vzťahov honorárnych sudcov, o ktoré ide vo veci samej, má údajne pozitívne účinky, keďže takéto účinky nepredstavujú okolnosti, ktoré možno kvalifikovať ako „objektívny dôvod“ v zmysle doložky 5 bodu 1 písm. a) rámcovej dohody, ako ju vykladá judikatúra uvedená v bode 63 tohto rozsudku.
- 74 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že doložka 5 bod 1 rámcovej dohody sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej môže byť pracovný pomer honorárnych sudcov predmetom postupného predlžovania bez toho, aby sa s cieľom obmedziť zneužívanie týchto predlžovaní stanovili účinné a odstrašujúce sankcie alebo zmena pracovného pomeru týchto sudcov na pracovný pomer na dobu neurčitú.

O trovách

- 75 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času a doložka 4 rámcovej dohody o práci na dobu určitú uzavretej 18. marca 1999, ktorá je uvedená v prílohe smernice Rady 1999/70/ES z 28. júna 1999 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP,**

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na rozdiel od toho, čo stanovuje pre riadnych sudcov, vylučuje pre honorárnych sudcov, ktorí sa nachádzajú v podobnej situácii, akýkoľvek nárok na vyplatenie náhrady počas obdobia dovolení, keď sú súdne činnosti pozastavené, ako aj nárok na sociálne zabezpečenie a povinné poistenie pre prípad úrazov a chorôb z povolania.

- 2. Doložka 5 bod 1 rámcovej dohody o práci na dobu určitú uzavretej 18. marca 1999, ktorá je uvedená v prílohe smernice Rady 1999/70,**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej môže byť pracovný pomer honorárnych sudcov predmetom postupného predlžovania bez toho, aby sa s cieľom obmedziť

zneužívanie týchto predlžovaní stanovili účinné a odstrašujúce sankcie alebo zmena pracovného pomeru týchto sudcov na pracovný pomer na dobu neurčitú.

Podpisy